

Dekarz

712101

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Dekarz-blacharz wykonuje jeden z ważniejszych elementów budowli, jaką jest pokrycie dachu.

Dach składa się z trzech części: konstrukcji nośnej, podkładu i poszycia dachowego. Jeżeli konstrukcja nośna i podkład są drewniane wykonuje je cieśla budowlany, jeśli metalowe – monter konstrukcji budowlanych. Dziełem dekarza jest poszycie – a więc ta najważniejsza część dachu, która bezpośrednio chroni budowlę przed wpływami atmosferycznymi. Dobre wykonanie poszycia dachowego ma ogromny wpływ na trwałość obiektu. Chodzi głównie o to, by zabezpieczało przed wilgocią, musi też wytrzymać podmuchy wiatru i zmiany temperatury otoczenia.

Uzupełnieniem większości dachów są urządzenia do odpływu wody, na przykład rynny i rury spustowe – ich instalacją również zajmuje się dekarz-blacharz.

Trudno jednocześnie rozstrzygnąć, czy stanowisko pracy dekarza to dach, czy może warsztat, a praca na dachu jest tylko montażem wcześniej przygotowanego w warsztacie poszycia dachowego. Pierwszą jednak czynnością, która rozpoczyna każde nowe zadanie dekarza, jest zapoznanie się z budową dachu oraz dokonanie pomiarów. Stąd mówi się często, że dekarz to geometra na dachu. Od tego czym kryty będzie dach, zależy z kolei zestaw narzędzi i wyposażenie oraz organizacja całego zaplecza warsztatowego. Najtrudniejszym tworzywem jest blacha. Konstruowanie poszycia z różnych rodzajów blach to szczyt umiejętności dekarskich. Wszystkie inne technologie – na przykład zakładanie poszycia z papy, dachówki, płytek bitumicznych – są łatwiejsze. Dekarz powinien też umieć formować z blachy rynny i rury spustowe.

Dekarz musi zadbać o przygotowanie stanowisk do wykonania wszystkich czynności. Rodzaj rusztowań i pomostów zależy od rodzaju i kąta pochyłości konstrukcji dachu. Praca na wysokości wymaga szczególnych zabezpieczeń. Muszą być niezawodne, a jednocześnie nie mogą zbytnio ograniczać ruchów osób pracujących.

Następny bardzo ważny etap pracy dekarza to wykonanie rysunków roboczych i decyzja, ile trzeba elementów poszycia, jak będą łączone, jakie będzie wykończenie na krawędziach. Rysunki kreśli się w oparciu o zasady geometrii rzutów. Konieczne jest rozrysowanie bryły, jaką stanowi konstrukcja dachu, na płaszczyźnie. Od dobrego, precyzyjnego przygotowania rysunków zależy postęp prac i czas jej trwania, zużycie materiałów, a co za tym idzie koszty.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Praca w tym zawodzie dzieli się na dwa wyraźne etapy. Pierwszy z nich to praca na ziemi – najczęściej w warsztacie lub obok budynku. Drugi – to prace na dachu – montaż elementów poszycia.

podczas wykonywania prac na wolnym powietrzu uciążliwa może być zmienna temperatura powietrza, hałas – zwłaszcza przy cięciu blach, a podczas zgrzewania mas bitumicznych, wytwarzanie się drażniących substancji. Łączenie blach przez lutowanie powoduje wydzielanie się różnych gazów. Ciągłe podnoszenie materiałów, sięganie po nie, trwanie w niewygodnej pozycji, tak charakterystyczne dla sposobu pracy dekarza, grozi przewlekłymi chorobami narządu ruchu. Największym niebezpieczeństwem tej pracy jest jednak ryzyko upadków z wysokości i ryzyko skaleczeń, zwłaszcza przy obróbce blachy.

warunki społeczne

Na etapie prac przygotowawczych pracuje samodzielnie, często w odosobnieniu, ale na dachu, w drugim etapie pracy, trzeba działać przynajmniej w dwu- trzysobowym zespole. Istnieje w tym zawodzie zasada, że na wysokości jeden drugiego ubezpiecza, jak w górach. Budowa rusztowań czy transport materiałów na dach wymagają również współpracy i stałego porozumiewania się z kolegami na budowie.

warunki organizacyjne

Formalny dzień pracy trwa 8 do 9 godzin, ale zawód ten w naszym klimacie jest zawodem sezonowym. Na dachu można pracować tylko w dzień i do tego wyłącznie wówczas, gdy nie pada i gdy nie jest bardzo zimno. Dlatego w zimie lub w czasie złej pogody dekarz zwykle przygotowuje w warsztacie elementy poszycia, a w sezonie od kwietnia do listopada pracuje na dachu najczęściej od rana do wieczora.

W pracy używa się ubrań roboczych, a także odzieży ochronnej, do której należą: rękawice, płaszcze gumowe, przylegające do ciała kombinezony z zapinanymi rękawami. Łączenie ze sobą blaszanych elementów poszycia przez lutowanie wymaga stosowania gumowych fartuchów ochronnych, ze względu na stosowane przy lutowaniu żrące kwasy. o ile nie zastosuje się rękawic ochronnych obróbka blachy grozi dotkliwymi skaleczeniami.

Wymagania psychologiczne

Dekarz-blacharz to jedno z ciekawszych rzemiosł budowlanych. Podstawy teoretyczne zawodu to geometria wykreślna i znajomość budowlanego rysunku technicznego. Do podjęcia nauki w tym zawodzie niezbędne są zdolności manualne oraz wyobraźnia przestrzenna. Dobrym przygotowaniem jest uprawianie modelarstwa z papieru. Kształtowanie blachy, zaginanie, zwijanie, wymaga oprócz zręcznych rąk także dużej dokładności. Ze względu na prace na wysokościach kandydat do zawodu powinien wykazywać dużą odpowiedzialność, rzetelność, zdolność przewidywania zagrożeń. Konieczny jest też realizm w fazie planowania działań. Ważne jest też prawidłowe rozróżnianie barw, dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa i nie zaburzony zmysł równowagi. Konieczna jest umiejętność podporządkowania się regułom i ścisłym instrukcjom wykonywania pracy, niezbędna chociażby podczas transportowania materiałów na górę. Dekarza musi też cechować wytrwałość i cierpliwość.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Aby uprawiać zawód w pełni i z satysfakcją, to znaczy móc pracować i w warsztacie i przy montażu poszycia na dachu, należy być w pełni sprawnym fizycznie. Zmysł równowagi nie może być zakłócony, utrudnieniem jest lęk wysokości. Wskazana

wytrzymałość na pracę w niewygodnej pozycji. Oprócz wysokiej ogólnej sprawności fizycznej największe znaczenie w tym zawodzie ma silny układ kostno-stawowy i mięśniowy. Przy cięciu blach liczy się siła rąk. Pracę dekarza-blacharza zalicza się do prac średnio ciężkich.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Nie ma szkół uczących zawodu dekarza-blacharza. Nauka odbywa się w trybie kursów przyuczających, które trwają 3–4 miesiące. Kandydat do zawodu musi mieć ukończoną szkołę gimnazjalną i 18 lat, a także przedstawić ogólne badania lekarskie i badania neurologiczne dopuszczające do pracy na wysokości. Orzeczenie o zdolności do pracy musi wystawić lekarz medycyny pracy. Bez stosownego orzeczenia lekarskiego można wykonywać jedynie pracę w warsztacie, przygotowując poszycie do montażu. Po kursie można podjąć pracę w charakterze pomocnika blacharza i po trzech latach udokumentowanej pracy zgłosić się na następny kurs przygotowujący do egzaminu czeladniczego w cechu Rzemiosł Różnych. Czeladnik to samodzielny robotnik wykwalifikowany.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Po przepracowaniu trzech lat na stanowisku dekarza-blacharza można ukończyć kurs przygotowujący do egzaminu państwowego na mistrza. Zdany egzamin mistrzowski upoważnia do pełnienia funkcji kierowniczych, organizowania prac dekarskich i nadzorowania prac innych. Formą awansu w tym zawodzie jest też założenie własnej firmy.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Na kursy kwalifikacyjne mogą zgłaszać się osoby w wieku od 18 do 50 lat. W zawodzie tym mogą podjąć pracę osoby starsze, pod warunkiem, że mają doświadczenie w tego rodzaju pracy i spełniają podane wcześniej warunki psychologiczne i zdrowotne.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- spawacz
- blacharz
- zbrojarz
- cieśla budowlany
- ślusarz
- kowal

Polecana literatura

brak